

සිංහල භාෂාවේ කතා ව්‍යවහාරය ලංකාව පුරා භාවිත වන්නේ එක ම ආකාරයට නොවේ; ප්‍රදේශයෙන් ප්‍රදේශයට සූළ සූළ වෙනස්කම් සහිත ව භාවිත වන බව පෙනෙන්නට ඇත. මෙසේ ප්‍රදේශයකට විශේෂ වූ භාෂා ව්‍යවහාර ‘ප්‍රාදේශීක ව්‍යවහාර’ යන නමින් හැඳින්වේ. බින්තැන්න, මොනරාගල, දිගාමබුල්ල, සඡරගමුව, සත් කොරලය, වන්නිය, නුවර කලාවිය, රැඹුණ වැනි ප්‍රදේශවල කළකට පෙර ප්‍රාදේශීක ව්‍යවහාර ලක්ෂණ බෙහෙවින් දැක ගත හැකි විය. අධ්‍යාපනය, ජනමාධ්‍යය ආදිය ප්‍රවලිත විම නිසා සිංහල භාෂාවේ ඇති ප්‍රාදේශීක විවිධතා දැන් ක්‍රමයෙන් මැති යන්නට පටන් ගෙන ඇත. එහෙත් ප්‍රාදේශීක ව්‍යවහාර ඇසුරු කර ගත්තා වූ සාහිත්‍ය නිර්මාණ අප අතර අදට ද දැක ගත හැකි ය.

සන්නිවේදනය පහසු කර ගැනීම සඳහා ප්‍රාදේශීක ව්‍යවහාර හඳුනා ගැනීම අරමුණු කර ගත් මෙම පාඩම මහාචාර්ය ජේ.වී. දිසානායකගේ ‘සිංහල ජන වහර’ කෘතියෙන් උප්‍රටා ගන්නා ලද්දකි.

I කොටස

මොනරාගල, හේත් ගොවිතැනීන් සරුසාර වූ පෙදෙසකි. එහෙත් එහි ඉදි කෙරෙන හේත් වටා දක්නට ලැබෙන්නේ වැටවල් නොවේ. ‘වැට්ට’ ය. පොදු සිංහලයෙහි බහු අර්ථය දෙනු වස් යොදෙනු ලබන ‘වල්’ යන්න වෙනුවට මෙහි භාවිත වන්නේ ‘.’ පමණි. මේ රටාව අනුව, මොනරාගල දී හමු වන්නේ දොරවල් නොව ‘දොර්’ ය ගොඩවල් නොව ‘ගොඩ්’ ය. ඇල්වල් නොව ‘ඇල්’ ය ලිඳවල් හෝ ලිං නොව ‘ලිඳ්’ ය.

තමාගේ ම දරුවන් හැඳින්වීමෙහි දී ‘මා’ හෝ ‘මය්’ යන්නක් යෙදීම ද මොනරාගලට ඩුරු ව්‍යවහාරයි. තමාගේ ම ප්‍රතා ‘මා ප්‍රතා’ය. තමාගේ ම දුව ‘මා දු’ හෙවත් ‘මය් දු’ය. තම ප්‍රතාගේ බිරිදට ‘ප්‍රතා දු’ කියාත් තම දුවගේ පුරුෂයාට ‘දු ප්‍රතා’ කියාත් ආදරයෙන් වහරනු ලැබේ.

‘මය් දු’ යන්නෙහි ‘මය්’ යන්න ‘මගේ’ යන්න ම මේ පළාතේ භාවිත වන සැරී යි. ‘මගේ’ යන වචනය ‘මග’ කියාත් මෙහි දී ඇසිය හැකි ය. පොදු සිංහලයෙහි සම්බන්ධ අර්ථය දැනුවීම පිණිස යෙදෙන ‘ගේ’ වෙනුවට ‘ග’ පමණක් යෙදීම මේ පළාතේ සූළහ සිද්ධියකි. මේ අනුව, තොගේ යනු ‘තොග’ වෙයි. මහත්තයගේ යනු ‘මහත්තයග’ වෙයි. භාමිනේගේ යනු ‘භාමිනෙග’ වෙයි.

කලින් සිදු වුණු යමක් ගැන කිමෙහි දී බැලුවා, කැඩුවා, වැපුරුවා වැනි වචනයක් යෙදීම පොදු සිංහලයෙහි රටාව යි. එහෙත් මෙහි භාවිත වන රටාව රේට බෙහෙවින් වෙනස් ය. මෙහි

යෙදෙන්නේ බැඳුවා යන්න නො ව 'බලවා' යන්න ය. කැඩුවා යන්න නොව 'කඩවා' යන්න ය. වැපුරුවා යන්න නො ව 'වපුරවා' යන්න ය. මොනරාගල වැසියන් 'කුදහවා' කියන්නේ නිදා ගත්තාට ය. 'ගහමවා' යයි කියන්නේ විසි කළාට ය. 'ප්‍රන්තවා' යයි කියන්නේ නිදි කෙරුවාට ය.

ඉර පායන විට හෝ අව්ව පායන විට වෙනත් පළාත්වල කියනු ඇසෙන්නේ 'ඉර පැවා' හෝ 'අව්ව පැවා' වැනි වහරකි. එහෙත් එම වහර මෙහි යෙදෙන්නේ 'ඉර පැයේයා' හෝ 'අව්ව පැයේයා' යනුවෙනි. 'දැක්කා' යන වචනය වෙනුවට 'දුටා' යන්නක් ද මෙහි වහරනු ලැබේ. 'අම්මා දුටා පුත්තු' යන වැකියෙන් කියවෙන්නේ අම්මා පුත්තු දුටා බව සි. වෙළා යන්න සඳහා 'විලා' යයි යෙදීම ද මොනරාගල වහරේ ලක්ෂණයකි. 'ර විලා', 'මුවා විලා' යනු විසිනි.

කිසිවෙකුට විධානයක් කිරීමෙහි දී 'කරපා', 'බලපා', 'විපා' යනු විසින් ව්‍යවහාර කිරීම සාමාන්‍ය ජන වහරේ රිතිය වෙයි. මෙහි එන් 'පං' වෙනුවට 'ප' පමණක් යෙදීම මොනරාගල ජන වහර සි. 'කරප' 'බලප' 'විප' යනුවෙනි. 'ගහමප' යයි කියන්නේ 'විසි කරප' යන අරුතිනි. 'කුදහප' යයි කියන්නේ 'බුදියගති' යන අරුතිනි.

මෙවැනි විධානයක් තරමක් ආදරයෙන් යුතු ව පළ කරන විට 'කොයේ' යන්නක් එකතු කිරීම මෙහි සිරිත ය. 'වරෝ' යයි නොකියා 'වරෝ.කොයේ' කියාත්, 'බලපා' යයි නොකියා 'බලප.කොයේ' කියාත් 'දුවපං' යයි නොකියා 'දුවපං.කොයේ' කියාත් යෙදෙන්නාක් සේ ය.

මොනරාගල වැසියෙකු 'මං එද්දිං යාකොයේ' යනුවෙන් කිව හොත් වෙනත් පළාතක වැසියෙකුට එය එක් වර ම තේරුම් ගැනීම තරමක් අපහසු වනු ඇත. මෙහි 'යාකොයේ' යන වචනයෙන් කියවෙන්නේ 'පලයා' හෙවත් 'යන්ටකොයේ' යන අරුත සි. 'එද්දිං' යනු යෙදෙන්නේ එන තුරු හෙවත් එන තෙක් යන තේරුමෙනි. මේ අනුව 'මං එද්දිං යාකොයේ' යනු තමා එන තුරු යන ලෙස මොනරාගල වැසියා තව එකෙකුට කි අයුරු සි. මෙසේ ම යන තුරු යයි කීමට 'යද්දිං' යනුත් කපන තෙක් යයි කීමට 'කපද්දිං' යනුත් යෙදේ.

'වැස්ස වහින්ටත් වපුරවා' යනුත් මොනරාගල පෙදෙසට ම සීමා වුණු ජන වහරක් සේ පෙනෙයි. මෙහි 'වහින්ටත්' යනු වහිද්දිත් යන අරුත් දෙයි. යට කි වැකියෙන් කියවෙන්නේ වැස්ස වහිද්දිත් වැපිරු බවකි. මේ අනුව 'කියන්ඩත්' යනු කියද්දිත් යන අරුත් ද දෙයි.

නැතුව යන්න 'නැතු' සේ ද කැටුව යන්න 'කැටු' සේ ද මොනරාගල පෙදෙසහි යෙදෙයි. 'කුදහන්නැතු' වරෝල්ලා' යයි කියන්නේ පමා නො වී හෙවත් නිදා ගත්තේ නැති ව ආ යුතු බව කීමට ය. 'මොක්ක කැටු' පත් උනෝ?' යන ප්‍රශ්නයෙන් ඇසෙන්නේ කුවරන් කැටුව ගියා ද යන වග සි. මේ ප්‍රශ්නයට පිළිතුරක් නොදැන්නා කළ 'කවුද්දං' යයි කියනු ඇසේ. එහි අරුත් 'කවුද දන්නේ' හෝ 'අනෝ මන්දන්තැ' වැන්නකි. 'නැත්තං' යන වචනය 'නැට්ටං' යනුවෙන් ද මෙහි දී අසන්නට ලැබේ.

ප්‍රශ්නයක් ඇසීමෙහි දී 'ද' යන වචනය යොදා 'ගියා ද' 'මොක ද?' වැනි වහර භාවිත කිරීම පොදු සිංහලයෙහි රිතිය වුවත් මොනරාගල රිතිය රට මදක් වෙනස් වෙයි. එවැනි 'ද' යන්නක් යොදනු වෙනුවට කට භඩ උස් පහත් කිරීමෙන් ම එම වැකිය ප්‍රශ්නයක විලාසයෙන් ඇසීමට මොනරාගල වැසියේ සමත්තු ය. 'අප්පවිච හේනට ගියා ද?' යයි අසනු වෙනුවට 'අප්පවිච හේනට ගියා?' යනුවෙන් උව්වරණ දිවතිය උස් කොට කතා

කිරීම මෙහි බොහෝ විට සිදු වෙයි. ‘කොහො ද’ යනු මෙහි දී ‘කොහා?’ වන්නාක් සේ ම ‘මොනව ද?’ යනු ‘මොනා?’ වෙයි.

පොදු සිංහලයෙහි යෙදෙන සමහර වචන මොනරාගල පළාතේ යෙදෙන්නේ වෙනස් වෙනස් අරුත් දනවමිනි. මොනරාගල වැසියන් ‘ඉගුරු’ යයි කියන්නේ ‘ඉරිගු’ සඳහා ය. එබැවින් එහි ‘ඉගුරු ගස්’ පමණක් නො ව ‘ඉගුරු කරලු’ ද හමු වෙයි. මෙහි ‘අඹ’ යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ ‘පැපොල්’ හෙවත් ‘ගස් ලබු’ ය. ‘පුහුල්’ යන්නෙන් ‘වට්ටක්කා’ ද ‘කොකිස්’ යන්නෙන් ‘කිරී අල්’ ද අදහස් කෙරේ.

වෙනත් පළාත්වල වැසියන් උරේ හටස යොදන සමහර වචන මෙහි වැසියන් සලකන්නේ අසහා අර්ථයක් ද ජනිත කරවන වහර හැරියට ය. එබැවින් ‘කුරුල්ලා’ යන වචනය වෙනුවට මෙහි යෙදෙන්නේ ‘සකලයා’ යනු සි. හේත්වලට එන කුරුල්ලන් පැන්තීම මෙහි හැඳින්වෙන්නේ ‘සකලයා අඩිනවා’ යනුවෙනි. පොඩි දරුවන් ලබා ‘සකලයන්ට ඔගාන්ට’ හෝ ‘තීගාන්ට සැලැස්වීමෙන් උන් එලුවීම සිදු කෙරේ. ‘ලෙල්ල’ යන වචනය ද මෙහි ද භාවිත කළ යුත්තේ පරිස්සමිනි. මෙහි වැසියන් ‘පොල් ලෙල්ල’ යයි නොකියා ‘පොල් කටුව’ හෝ ‘පොල් පොත්ත’ යයි කියන්නේ ලෙල්ල ගැන සඳහන් කිරීමට අකමැති හෙයිනි. ‘ලෙල් ගහනවා’ යන්න සඳහා ‘මයනවා’ යනු යෙදෙන්නේ ද මේ හේතුවෙනි.

II කොටස

අප කාට කාටත් නැදැයෝ සිටිති. එහෙත් මවුන් හැඳින්වීම සඳහා ලංකාව පුරා ම යෙදෙන්නේ එක ම පද නොවේ. එක් පළාතක ‘තාත්තා’ යනුවෙන් ඇසෙන පදය උච්චට පළාතට ගිය විට ඇසෙන්නේ ‘අප්පවිචි’ හෝ ‘අපුවිචා’ යනුවෙනි. අම්මාට ‘අම්මණ්චි’ කියා ගරු සරු ඇති ව කතා කරන සිංහලයෝ දකුණු පළාතේ සිටිති.

දෙමාපියන්ගේ දෙමාපියන් හැඳින්වීමට යෙදෙන පද බෙහෙවින් වෙනස් ය. මේ දෙපාල හඳුන්වනු පිණිස කොළඹ පළාතේ අසන්නට ලැබෙන්නේ ‘සියා’ හා ආවිචි’ යන පද දෙක යි. එහෙත් කොළඹින් ඇත්තට ගිය කළට ‘කිරී අත්තා’ ‘කිරී අප්පා’ ‘ආත්තා’ ‘අත්තප්පා’ ‘ලොකු අත්තා’ වැනි පදවලින් ‘සියාත්’ ‘කිරී අම්මා’ ‘අත්තම්මා’ ‘හින් අත්තා’ වැනි පදවලින් ආවිචිත් හැඳින්වෙති.

‘මූත්තා’ යන පදය වැඩිපුර යෙදෙන්නේ සියාගේත් සියා හැඳින්වීමට වුවත් දකුණු පළාතේ මෙය යෙදෙන්නේ සියා සඳහා බව ද අසන්නට ලැබිණි.

පියාගේ සහේදරයන් හැඳින්වීමට යෙදෙන නම් ද පළාතේන් පළාතට වෙනස් වේ. පියාගේ වැඩිමහල් සහේදරය සඳහා ‘ලොකු තාත්තා’ ‘ලොකු අප්පවිචි’ ‘බක්කප්පවිචි’ ‘මහප්පා’ යන පද යෙදෙන අතර ඔහුගේ බාල සහේදරය හැඳින්වීමට ‘බාප්පා’ ‘කුඩ්ප්පා’ ‘කුඩ්පවිචි’ යන පද යෙදේ. බාප්පාට ‘බාප්පාවිචි’ යන නම ද යෙදේ.

මවගේ සහේදරයන් හැඳින්වීමට යෙදෙන නම් ද පළාතින් පළාතට වෙනස් ය. මවගේ වැඩිමහල් සහේදරය සඳහා ‘ලොකු අම්මා’ ‘බක්කම්මා’ ‘මහම්මා’ යන පද යෙදෙන අතර ඇගේ බාල සහේදරය හැඳින්වීමට ‘පුංචි අම්මා’ ‘කුඩ්ම්මා’ යන පද යෙදේ. සමහර පළාතක ‘කුඩ්ම්මා’ යැයි යෙදෙන්නේ පියාගේ දෙවෙනි විවාහය නිසා පවුලට එක් වන කාන්තාව හඳුන්වනු පිණිස ය.

විවාහයෙන් පසු ‘මාමණ්ඩි’ හා ‘නැත්දීම්මා’ යනුවෙන් දෙදේනෙක් පවුලට එකතු වෙති. මාමා සඳහා ‘මාමණ්ඩි’ යන්නත් සමහර පළාතක යෙදේ. එසේ ම මාමණ්ඩි හැඳින්වීමට ‘අම්මණ්ඩි’ යන පදය හතර කෝරළයෙහිත් ඇතැම් උචිරට පළාත්වලත් යෙදේ. උංච පළාතේ ‘අම්මණ්ඩි’ යන පදයෙන් හැඳින්වෙන්නේ නැත්දා ය.

III කොටස

නාම පද මෙන් ම ක්‍රියා පද ද පළාතේන් පළාතට වෙනස් වෙයි. ‘බේවා’ යන පදය උචිරටියන් අතර ව්‍යවහාර වන්නේ ‘ඛුත්නා’ යනුවෙනි. ‘හිටියා’ යන පදය උචිරටියන් අතර ව්‍යවහාර වන්නේ ‘හිටිවා’ යනුවෙනි. ‘දැමීමා’ යන පදය දකුණු පළාතේ සිංහලයන් අතර ව්‍යවහාර වන්නේ ‘දැවා’ යනුවෙනි. ‘මං මහේට ලිපුමක් දැවා’ යැයි කියනු මාතර දී අසන්නට ලැබිය හැකි ය.

‘බලනවා’ ‘හිතනවා’ ‘වපුරනවා’ වැනි පදවලින් අතිත ක්‍රියා පද සඳා ගන්නා රටාව ද පළාතින් පළාතට වෙනස් වේ. පොදු සිංහලයෙහි ඒ පදවලින් සැදෙන්නේ ‘බලුවා’ ‘හිතුවා’ ‘වපුරුවා’ යන ක්‍රියා පද යි. එහෙත් උචිරට පළාතක දී ‘බලවා’ ‘හිතවා’ ‘වපුරවා’ යන ක්‍රියා පද ද ඇසේ.

පොදු සිංහලයෙහි ‘එන්න’ ‘වාඩි වෙන්න’ ‘බොන්න’ යනුවෙන් කෙරෙන ආරාධනා උචිරට සිංහලයන් අතින් කෙරෙන්නේ ‘එන්ට’ ‘වාඩි වෙන්ට’ ‘කන්ට’ යනුවෙනි. ‘කරපං’ ‘බලපං’ ‘කියපං’ වැනි ක්‍රියා පද දකුණු පළාතේහි දී ‘කරහං’ ‘බලහං’ ‘කියහං’ යනුවෙන් වෙනස් වෙයි. එසේ ම ‘කරපල්ලා’ ‘බලපල්ලා’ ‘කියපල්ලා’ වැනි ක්‍රියා පද ‘කරහල්ලා’ ‘බලහල්ලා’ ‘කියහල්ලා’ යනුවෙන් වෙනස් වෙයි.

අවබෝධය

1. ප්‍රාදේශීක ව්‍යවහාර යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ කුමක් ද?
2. මොනරාගල ප්‍රදේශයේ යමුකුට විධානයක් දෙන ජනවහර කෙසේ ද?
3. එහි විධානයක් ආදරයෙන් පැවසීමේ දී දැකිය හැකි විශේෂ ලක්ෂණය කුමක් ද?
4. මොනරාගල වැසියන් යමුකුගෙන් ප්‍රශ්නයක් අසන අපුරු පොදු සිංහල රීතියට වඩා වෙනස් යැ යි පවසන්නේ කුමක් තිසා ද?
5. පහත සඳහන් පොදු සිංහල වචන සඳහා යෙදෙන ප්‍රාදේශීක ව්‍යවහාර පාඨමෙන් උප්පා ලියන්න.

දොරවල් .....

භාමිනේ .....

ඉර පැව්විවා .....

අඩි .....

පුහුල් .....

කුරුල්ලා .....

මූලික අභ්‍යාස

1. විවිධ පළාත්වල යුතින් හැඳින්වීමට හාවිත කෙරෙන ප්‍රාදේශීක ව්‍යවහාර වගු සටහනකින් දක්වන්න.

යුතින්වය	පළාත	ප්‍රාදේශීක ව්‍යවහාරය
තාත්තා	උචිරට	අප්පවිවි / අපුවිවා

2. පාඨමෙහි සඳහන් ක්‍රියා පද ඇසුරෙන් වගුව සම්පූර්ණ කරන්න.

පොදු වහර	විශේෂ වහර	හාවිත කරන ප්‍රදේශය
බැලුවා	බලවා	උචිරට

ප්‍රායෝගික අභ්‍යාස

1. ඔබ ප්‍රදේශයට ආවේණික එදිනෙදා කතාබහේ දී හාවිත යෙදුම් 10ක් සොයා ලියන්න.

නාම ප්‍රකාති හා බාතු ප්‍රකාති

නාම පදයක් යනු කිසියම් කෙනෙක්, දෙයක්, ස්ථානයක්, ස්වභාවයක් හැඳුන්වන පද බවත් ක්‍රියා පදයක් යනු වීමක්, විදිමක්, කිරීමක් හගවන පද බවත් ඒවායේ විවිධ ප්‍රහේද ඇති බවත් ඔබ මේ වන විටත් උගෙන ඇත.

නාම පදයක හෝ ක්‍රියා පදයක මූල් ස්වරුපය ප්‍රකාතිය හෙවත් මූලය ලෙස හැඳින්වෙයි. නාම පදයක මූල් රුපය නාම ප්‍රකාතිය නමින් ද ක්‍රියා පදයක මූල් රුපය බාතු ප්‍රකාතිය නමින් ද හැඳින්වෙයි.

1. කුමර + ආ - කුමරා

කුමර + ර් - කුමරි

2. බල + සි - බලසි

බල + ති - බලති

මෙහි පළමු පෙළේ 'කුමරා' සහ 'කුමරි' යන නාම පද දෙක ම නිර්මාණය වී ඇත්තේ 'කුමර' යන ප්‍රකාතියට නාම ප්‍රත්‍යායක් එක් වීමෙනි. ඒ අනුව 'කුමර' යනු නාම ප්‍රකාතියකි. දෙවන පෙළේ 'බලසි' සහ 'බලති' යන ක්‍රියා පද නිර්මාණය වී ඇත්තේ 'බල' යන ප්‍රකාතියට ක්‍රියා ප්‍රත්‍යායක් එක් වීමෙනි. ඒ අනුව 'බල' යනු බාතු ප්‍රකාතියකි.

බොහෝ විට නාම ප්‍රකාතියක් හෝ බාතු ප්‍රකාතියක් යෙදෙන්නේ ප්‍රත්‍යාය ගන්වන ලද පදයක් ලෙසිනි. එහෙත් ප්‍රකාතිය ස්වාධීන ව පවතින අවස්ථා ද වෙයි.

කුමර (ගි), මිනිස් (අැස්)

ඇතැම් නාම ප්‍රකාති විශේෂණ පද වශයෙන් යෙදෙන ආකාරය ඉහත දැක්වේ. සිංහල භාෂාවේ විශේෂත්වයක් වන්නේ නාම ප්‍රකාතිය හෙවත් වර නොනැගුණු රුපය විශේෂණය වශයෙන් භාවිත වීමයි.

ගස්, පුවු

යන නිදර්ශන සැලකු විට අප්‍රාණවාවී නාම පදවල බොහෝ විට බහු වචන රුපය වන්නේ ප්‍රකාතිය ම බව පෙනෙයි.

ගය ගයා , බල බලා

මෙහි තද පැහැයෙන් දක්වා ඇති යෙදුම් බාතු ප්‍රකාති වේ. එනම මෙබදු මිශ්‍ර ක්‍රියාවල යෙදෙන පද දෙකෙන් පළමු වැන්න ප්‍රකාතිය වශයෙන් ම පවතී.

මිශ්‍ර ක්‍රියා සාදා ගන්නා අනෙක් කුමය වන්නේ බාතු ප්‍රකාතියට 'මින්' ප්‍රත්‍යාය එක් කිරීමයි. එහි ද බාතු ප්‍රකාතිය වෙන් කොට හඳුනා ගැනීම පහසු වේ.

ගයමින්, බලමින්

ප්‍රයෝග්‍රාම ක්‍රියාවේ දී ද බාතු ප්‍රකාතිය හඳුනා ගැනීම පහසු ය. ප්‍රයෝග්‍රාම ක්‍රියා ප්‍රත්‍යාය වන 'ව' යන්නට පෙර බාතු ප්‍රකාතිය පැහැදිලි ව දැකිය හැකි ය.

ගයවයි, බලවයි

මිට ඉහත දී ඔබ ක්‍රියා පදවල විවිධ ප්‍රහේද පිළිබඳව ඉගෙන ගෙන ඇත. පහත සටහනේ දැක්වෙන්නේ ක්‍රියා පද වර්ගිකරණයකි.

පුරුව ක්‍රියා	අවසාන ක්‍රියාවට පෙර සිදු කරන ක්‍රියා	කා, බී, හැදි, බැසෑ, බලා	
මිශ්‍ර ක්‍රියා	අවසාන ක්‍රියාවට සමගාමී ව සිදු කරන ක්‍රියා	කකා, කමින්, බී බී බොමින්, හැදි හැදි, හැදිමින්, බැසෑ බැසෑ, බසිමින්, බල බලා, බලමින්	
ප්‍රයෝග්‍රැම ක්‍රියා	වෙනත් අයකු ලබා කරවන ක්‍රියා	කරවයි, බලවයි, ගයවයි, නටවයි, දුවවයි	
විධි ක්‍රියා	වෙනත් අයකුට කරන කිසියම් විධානයක්, ඉල්ලීමක් හැගවෙන ක්‍රියා	කන්න, බොතු, හදිටු, බසින්න, බලන්න	
ආයිරවාද ක්‍රියා	කිසියම් ප්‍රාථමිකාවක් හැගවෙන ක්‍රියා	දිනේවා, ලැබේවා, සැනැස්වා, වැනැස්වා, බලාවා	
අසම්හාවා ක්‍රියා	කාලාර්ථයේ අසම්හාවා ක්‍රියා	යම් කිසි ක්‍රියාවක් සිදු වන අවස්ථාවේ සිදු වන වෙනත් ක්‍රියා (කාලය පිළිබඳ හැගවේ)	කද්දී, බොද්දී, යද්දී, බසිද්දී, බලද්දී
	අනියමාර්ථයේ අසම්හාවා ක්‍රියා	යම් කිසි ක්‍රියාවක් සිදු වීමට බලපාන අනෙක් ක්‍රියා (අවිනිශ්චිත බවක් හැගවේ)	කැවොත්, බීවොත්, බැස්සොත්, බැලුවොත්, පිරුණොත්

මූඩිත අභ්‍යාස

- ඡැනත දැක්වෙන නාම පදවල ප්‍රකාශී වෙන් කොට දක්වන්න.

  - ඡැනන
  - දැරිය
  - අතු
  - සිංහයා
  - ගුන්ථය
  - කන්ද
  - මහල්ලේල්
  - යතුර
  - ගිරවු
  - යහපත

- ඡැනත දැක්වෙන ධාතු ප්‍රකාශී ඇසුරෙන් ඉහත සටහනේ දැක්වෙන ක්‍රියා පද වර්ග ගොඩ නැගන්න.

  - අස
  - කප
  - ලිය
  - තබ
  - රකි

- ඉහත අභ්‍යාසයේ දී ගොඩ නැග ක්‍රියා පද භාවිත කර වාක්‍ය නිර්මාණය කරන්න.